

SPRÁVA

O STAVE POUŽÍVANIA JAZYKOV NÁRODNOSTNÝCH MENŠÍN
NA ÚZEMÍ SLOVENSKEJ REPUBLIKY ZA OBDOBIE ROKOV
2013 – 2014¹

ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
2014

¹podľa § 7a ods. 2 zákona č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín v znení neskorších predpisov

OBSAH

Úvod.....	1
1. VNÚTROŠTÁTNY PRÁVNÝ RÁMEC POUŽÍVANIA JAZYKOV NÁRODNOSTNÝCH MENŠÍN V SLOVENSKEJ REPUBLIKE	2
2. MEDZINÁRODNOPRÁVNÝ RÁMEC POUŽÍVANIA JAZYKOV NÁRODNOSTNÝCH MENŠÍN V SLOVENSKEJ REPUBLIKE	4
2.1 EURÓPSKA CHARTA REGIONÁLNYCH ALEBO MENŠINOVÝCH JAZYKOV	4
2.2 RÁMCOVÝ DOHOVOR NA OCHRANU NÁRODNOSTNÝCH MENŠÍN	5
3. INŠTITUCIONÁLNE ZABEZPEČENIE POUŽÍVANIA JAZYKOV NÁRODNOSTNÝCH MENŠÍN V SLOVENSKEJ REPUBLIKE A JEHO VÝVOJ V ROKOCH 2013 – 2014.....	7
3.1 ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY – POSKYTOVANIE ODBORNEJ A METODICKEJ POMOCI	7
3.2 SPLNOMOCNENEC VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY PRE NÁRODNOSTNÉ MENŠINY	9
3.3 VÝBOR PRE NÁRODNOSTNÉ MENŠINY A ETNICKÉ SKUPINY	10
3.4 POUŽÍVANIE JAZYKOV NÁRODNOSTNÝCH MENŠÍN A ORGÁNY MIESTNEJ ŠTÁTNEJ SPRÁVY	11
3.4.1 INFORMÁCIA O VÝSLEDKU KONTROLY PLNENIA ÚLOH ŠTÁTNEJ SPRÁVY NA ÚSEKU POUŽÍVANIA JAZYKOV NÁRODNOSTNÝCH MENŠÍN	11
3.5 STAV POUŽÍVANIA JAZYKOV NÁRODNOSTNÝCH MENŠÍN NA ÚROVNI ORGÁNOV ÚZEMNEJ SAMOSPRÁVY – VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ZISŤOVANIA	13
3.5.1 NÁVRATNOSŤ DOTAZNÍKA	14
3.5.2 ZÁKLADNÉ ZISTENIA DOTAZNÍKOVÉHO PRIESKUMU	15
4. ZÁVER.....	28
5. PRÍLOHY	29

Úvod

Správu o stave používania jazykov národnostných menšín na území Slovenskej republiky podľa § 7a ods. 2 zákona č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o používaní jazykov národnostných menšín“) predkladá vedúci Úradu vlády Slovenskej republiky vláde Slovenskej republiky po druhý raz. V súlade s citovaným zákonom k správe pred jej predložením zaujíma stanovisko Rada vlády Slovenskej republiky pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť (ďalej len „rada vlády“). S cieľom získať informácie k jej príprave bol úrad vlády oprávnený vyžadovať od orgánov verejnej správy informácie a písomné podklady o používaní jazyka menšín v oblasti ich pôsobnosti.

Predkladaná správa bola vyhotovená Úradom vlády Slovenskej republiky (ďalej len „úrad vlády“) v spolupráci s Úradom splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny (ďalej len „úrad splnomocnenca“).

Správa mapuje obdobie rokov 2013 až 2014 a sumarizuje vnútroštátny legislatívny rámec používania jazykov národnostných menšín v Slovenskej republike, mapuje proces a výsledky implementácie medzinárodnoprávneho rámca ochrany menšinových jazykov v Slovenskej republike, ako aj aktuálny vývoj v oblasti inštitucionálneho zabezpečenia používania jazykov národnostných menšín v Slovenskej republike.

S cieľom poskytnúť komplexný obraz o aktuálnom stave používania jazykov národnostných menšín orgánmi územnej samosprávy úrad splnomocnenca uskutočnil prieskum, v rámci ktorého boli oslovené všetky obce, ktoré sú uvedené v zozname obcí ustanovenom v prílohe nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 534/2011 Z. z. z 19. decembra 2011, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 221/1999 Z. z., ktorým sa vydáva zoznam obcí, v ktorých občania Slovenskej republiky patriaci k národnostnej menšine tvoria najmenej 20 % obyvateľstva. Ide o 656 obcí, z toho 512 s maďarským, 68 s rusínskym, 57 s rómskym, 18 s ukrajinským a 1 s nemeckým obyvateľstvom. Súčasťou správy sú aj výsledky analýzy dát získaných v rámci tohto prieskumu vrátane čiastočnej komparácie s výsledkami prieskumov uvedených v predchádzajúcej správe. Pokiaľ ide o používanie jazykov národnostných menšín orgánmi miestnej štátnej správy, správa poskytuje aj výsledky kontroly vybraných okresných úradov, ktorú vykonala sekcia kontroly a prevencie korupcie úradu vlády.

1. Vnútroštátny právny rámec používania jazykov národnostných menšín v Slovenskej republike

Správa definuje základný legislatívny rámec používania jazykov národnostných menšín v Slovenskej republike za obdobie rokov 2013 až 2014, keďže podrobným výpočtom právnych predpisov sa zaoberala predchádzajúca Správa o stave používania jazykov národnostných menšín na území Slovenskej republiky za rok 2012 a v sledovanom období nedošlo k zásadným zmenám v predmetnej oblasti.

Podľa čl. 34 Ústavy Slovenskej republiky sa občanom tvoriacim v Slovenskej republike národnostné menšiny alebo etnické skupiny okrem iného zaručuje právo rozširovať a prijímať informácie v ich materinskom jazyku, právo na vzdelanie v ich jazyku a právo používať ich jazyk v úradnom styku. Legislatívny rámec používania jazykov národnostných menšín v zmysle ústavnej úpravy dopĺňa celý rad ďalších všeobecne záväzných právnych predpisov.¹

Zákon č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnom jazyku“) upravuje používanie štátneho jazyka, ktorým je v Slovenskej republike slovenský jazyk² ako základný dorozumievací prostriedok, ako aj pravidlá používania ostatných jazykov vo vzťahu k štátnemu jazyku vrátane jazykov národnostných menšín. Ide o základnú normu upravujúcu používanie jazykov na území SR, ktorá má postavenie lex specialis vo vzťahu k normám upravujúcim používanie menšinových jazykov.²

Zákon o používaní jazykov národnostných menšín upravuje používanie jazykov národnostných menšín občanov Slovenskej republiky, ktorí patria k národnostným menšinám a ustanovuje pravidlá používania jazyka menšiny v úradnom styku a v ďalších oblastiach v obciach, v ktorých podiel občanov patriacich k národnostnej menšine dosahuje zákonom požadovanú percentuálnu hranicu. Jazykom národnostnej menšiny je podľa tohto zákona deväť jazykov: bulharský jazyk, český jazyk, chorvátsky jazyk, maďarský jazyk, nemecký jazyk, poľský jazyk, rómsky jazyk, rusínsky jazyk a ukrajinský jazyk.

Zákon o používaní jazykov národnostných menšín teda upravuje predovšetkým používanie jazykov národnostných menšín v úradnom styku, označenia v jazyku národnostných menšín, miestne referendum o zmene označenia obce v jazykoch menšín, informovanie v jazykoch národnostných menšín, právomoci úradu vlády na úseku používania jazykov národnostných menšín a správne delikty na úseku používania jazykov národnostných menšín. V niektorých ďalších ustanoveniach zákon o používaní jazykov národnostných menšín odkazuje na iné existujúce právne predpisy.

Novelizáciou zákona o používaní jazykov národnostných menšín v roku 2011 došlo ku komplexnej revízii vnútroštátnych právnych predpisov v oblasti používania jazykov

¹ Pozri „Správa o stave používania jazykov národnostných menšín na území Slovenskej republiky za rok 2012 podľa § 7a ods. 2 zákona č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín v znení neskorších predpisov“ <http://www.narodnostnemensiny.gov.sk/8423/jazyky-narodnostnych-mensin/>

² Čl. 6 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky

národnostných menšín, pričom sa čiastočne zohľadnili aj niektoré odporúčania Benátskej komisie.

Zákon o používaní jazykov národnostných menšín má územne obmedzenú pôsobnosť, pretože väčšina jeho ustanovení sa vzťahuje výlučne na územie obcí, ktoré sú uvedené v nariadení vlády. Výnimkou je používanie jazyka národnostnej menšiny v ústnej komunikácii so zamestnancom orgánu verejnej správy (za podmienky, že s tým zamestnanec orgánu verejnej správy a osoby zúčastnené na konaní súhlasia) a pri používaní označení geografických objektov v publikáciách a na iných miestach, kde sa používajú jazyky národnostných menšín.

Vykonávacím predpisom k zákonu o používaní jazykov národnostných menšín je nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 535/2011 z 19. decembra 2011, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín v znení neskorších predpisov, ktoré upravuje podrobnosti v súvislosti s informovaním o možnosti používania jazykov národnostných menšín v úradnom styku a v súvislosti s formou dvojjazyčných úradných dokumentov.

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 534/2011 Z. z. z 19. decembra 2011, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 221/1999 Z. z., ktorým sa vydáva zoznam obcí, v ktorých občania Slovenskej republiky patriaci k národnostnej menšine tvoria najmenej 20 % obyvateľstva, ustanovuje nový oficiálny zoznam označení obcí v jazykoch národnostných menšín.

2. Medzinárodnoprávny rámec používania jazykov národnostných menšín v Slovenskej republike

Podrobný opis medzinárodnoprávneho rámca používania jazykov národnostných menšín v Slovenskej republike obsahuje predchádzajúca správa.³ Medzinárodné záväzky Slovenskej republiky v oblasti postavenia a práv príslušníkov národnostných menšín sú tiež spracované v Správach o postavení a právach príslušníkov národnostných menšín za rok 2012 a 2013.⁴ Prekladaná správa poskytuje informácie o aktuálnom vývoji implementácie týchto záväzkov a odpočtu ich plnenia v rámci monitorovacích procesov za sledované obdobie.

2.1 Európska charta regionálnych alebo menšinových jazykov

Výbor ministrov Rady Európy (ďalej len „výbor ministrov“) prijal 30. januára 2013 odporúčanie o uplatňovaní Európskej charty regionálnych alebo menšinových jazykov (ďalej len „jazyková charta“) v Slovenskej republike, čím bolo ukončené tretie kolo monitoringu vo vzťahu k Slovenskej republike.

Monitorovací cyklus je trojročný. Pozostáva z predloženia implementačnej správy zmluvnou stranou a návštevy Výboru expertov v posudzovanej krajine, ktoré tvoria podklad pre vypracovanie hodnotiacej správy o uplatňovaní charty v danom štáte. Na jej základe prijme výbor ministrov odporúčania adresované dotknutému štátu, čím sa proces monitoringu ukončí.

V treťom kole monitoringu úrovne implementácie jazykovej charty na Slovensku adresoval výbor ministrov šesť odporúčaní:

1. prehodnotiť podmienku, podľa ktorej by osoby hovoriace menšinovými jazykmi mali predstavovať aspoň 20 % obyvateľstva obce na to, aby boli uplatniteľné záväzky v oblasti verejnej správy;
2. pokračovať v úsilí zabezpečovať vyučovanie všetkých menšinových jazykov na všetkých príslušných úrovniach a informovať rodičov o dostupnosti ich výučby;
3. zlepšovať vzdelávanie učiteľov a vytvoriť orgán zodpovedný za monitorovanie prijatých opatrení a dosiahnutého pokroku vo vzdelávaní v menšinovom jazyku;
4. v rámci možností napomáhať a podporovať zlepšovanie vysielania verejnoprávnej televízie a rozhlasu vo všetkých menšinových jazykoch;

³ Pozri „Správa o stave používania jazykov národnostných menšín na území Slovenskej republiky podľa § 7a ods. 2 zákona č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín v znení neskorších predpisov“ <http://www.narodnostnemensiny.gov.sk/8423/jazyky-narodnostnych-mensin/>

⁴ Pozri „Správa o postavení a právach príslušníkov národnostných menšín za rok 2012“; „Správa o postavení a právach príslušníkov národnostných menšín za rok 2013“ <http://www.narodnostnemensiny.gov.sk/spravy/>

5. pokračovať v prijímaní opatrení na odstránenie neodôvodneného zaradovania rómskych detí do oddelených škôl alebo tried a začať vo väčšom rozsahu zavádzať vzdelávanie v rómskom jazyku pre rómske deti;
6. zvyšovať povedomie a podporovať toleranciu v slovenskej spoločnosti vo vzťahu k regionálnym alebo menšinovým jazykom a kultúram, ktoré reprezentujú.

V súlade so Štatútom výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny bola Správa o priebehu a výsledkoch tretieho kola monitorovania úrovne implementácie jazykovej charty v Slovenskej republike prerokovaná 22. mája 2013 Výborom pre národnostné menšiny a etnické skupiny (ďalej len „výbor“) a následne 29. mája 2013 aj v rade vlády. Správu o priebehu a výsledkoch tretieho kola monitoringu schválila vláda Slovenskej republiky uznesením č. 446/2013 z 21. augusta 2013.

Vláda Slovenskej republiky v uznesení č. 446/2013 uložila vecne príslušným ministrom, splnomocnencom vlády a generálnemu riaditeľovi Rozhlasu a televízie úlohu oboznámiť sa s výsledkami tretieho kola monitorovania úrovne implementácie jazykovej charty v Slovenskej republike a odporúčaniami výboru ministrov, posúdiť možnosť ich realizácie a v rámci prípravy ďalšej implementačnej správy informovať podpredsedu vlády a ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí o prijatých opatreniach.⁵ Ďalšiu implementačnú správu má Slovenská republika Rade Európy predložiť v roku 2015.

Z iniciatívy Sekretariátu Európskej charty regionálnych alebo menšinových jazykov Rady Európy sa konal v dňoch 29. – 30. apríla 2014 v Bratislave Implementačný okrúhly stôl k Správe o priebehu a výsledkoch tretieho kola monitorovania úrovne implementácie Európskej charty regionálnych alebo menšinových jazykov v Slovenskej republike. Podujatie organizačne zabezpečili Rada Európy a úrad splnomocnenca. Na podujatí sa zúčastnili členovia Výboru expertov jazykovej charty prof. Jarmo Lainio a prof. Alexander Brörtl, Mária Jedličková, poverená splnomocnenkyňa vlády SR pre národnostné menšiny, zástupcovia relevantných rezortov, výboru, ako aj predstavitelia jednotlivých národnostných menšín žijúcich v Slovenskej republike. Po prvý raz sa okrúhly stôl konal zároveň za účasti zástupcov štátnej správy, ako aj predstaviteľov národnostných menšín. Cieľom okrúhleho stola bola najmä otvorená diskusia o stave a pokroku, ktorý bol dosiahnutý v doterajšom procese implementácie jazykovej charty. Členovia výboru expertov ocenili konštruktívny dialóg nielen so zástupcami štátnej správy, ale najmä s predstaviteľmi národnostných menšín: maďarskej, ukrajinskej, rusínskej, rómskej, nemeckej, chorvátskej, poľskej a bulharskej, ktorí sa okrúhleho stola zúčastnili.

2.2 Rámcový dohovor na ochranu národnostných menšín

Slovenská republika má ako zmluvná strana Rámcového dohovoru na ochranu národnostných menšín (ďalej len „rámcový dohovor“) záväzok predkladať v pravidelných

⁵ V rámci pokračujúceho dialógu s Výborom expertov je po formálnom ukončení monitoringu zvykom uskutočniť na národnej úrovni tzv. okrúhly stôl k implementácii jazykovej charty.

päťročných intervaloch správu o legislatívnych a iných opatreniach prijatých na splnenie záväzkov stanovených v rámcovom dohovore. Tento záväzok zakotvuje čl. 25 rámcového dohovoru. V rámci štvrtého kola monitoringu mala Slovenská republika predložiť takúto správu generálnemu tajomníkovi Rady Európy do začiatku februára 2014.

V roku 2013 začala príprava Slovenskej republiky na štvrté kolo monitoringu implementácie rámcového dohovoru vypracovaním a predložením Štvrtej správy o implementácii rámcového dohovoru (ďalej len „implementačná správa“). Implementačná správa bola vypracovaná Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky na základe podkladov jednotlivých orgánov štátnej správy v zmysle rezolúcie výboru ministrov a podľa usmernenia pre národné správy. S cieľom posilňovania participatívneho charakteru prípravy implementačnej správy, podpory dialógu s občianskou spoločnosťou a v súlade so Štatútom Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny bola implementačná správa prerokovaná 12. novembra 2013 na jeho XI. zasadnutí a následne 20. novembra 2013 na 11. zasadnutí rady vlády. Implementačná správa schválená vládou Slovenskej republiky uznesením č. 718/2013 zo dňa 18. decembra 2013 bola v stanovenom termíne postúpená generálnemu tajomníkovi Rady Európy.

Obsahom implementačnej správy bola informácia o vývoji v oblasti ochrany národnostných menšín na vnútroštátnej úrovni od roku 2009 s dôrazom na implementáciu odporúčaní z predchádzajúceho kola monitoringu. Správa bola štruktúrovaná v súlade s usmernením výboru ministrov pre prípravu implementačných správ v štvrtom kole monitoringu. Implementačná správa obsahovala všeobecnú informáciu o vývoji legislatívy a spoločenskej praxe v uplynulom období, v samostatnej časti reagovala na hlavné odporúčania výboru ministrov z predchádzajúceho kola monitoringu a v záverečnej časti informovala o opatreniach na implementáciu záväzkov podľa jednotlivých článkov rámcového dohovoru. Súčasťou implementačnej správy boli prílohy ako dodatočný zdroj informácií k údajom uvedeným v správe.

Ako súčasť monitorovacieho procesu delegácia Poradného výboru Rady Európy k Rámcovému dohovoru na ochranu národnostných menšín uskutočnila monitorovaciu návštevu Slovenska v dňoch 22. – 26. septembra 2014. Súčasťou programu delegácie bola návšteva regiónov s vyššou koncentráciou národnostných menšín (východné a južné Slovensko), stretnutia s nezávislými inštitúciami, zástupcami národnostných menšín a s mimovládny sektorom. Delegácia poradného výboru diskutovala so zástupcami štátnej správy a osobou poverenou plnením úloh splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny o opatreniach prijatých na zlepšenie implementácie Rámcového dohovoru na ochranu národnostných menšín na vnútroštátnej úrovni.⁶

⁶ Poradný výbor na základe všetkých dostupných informácií vypracuje pre výbor ministrov hodnotiacu správu, ku ktorej bude mať Slovenská republika možnosť zaslať stanovisko. Monitoring bude formálne ukončený prijatím rezolúcie výboru ministrov, ktorého súčasťou budú odporúčania na zlepšenie implementácie rámcového dohovoru. Po formálnom ukončení monitoringu je zvykom uskutočniť na národnej úrovni tzv. follow-up seminár ako formu pokračovania dialógu s poradným výborom.

3. Inštitucionálne zabezpečenie používania jazykov národnostných menšín v Slovenskej republike a jeho vývoj v rokoch 2013 – 2014

Z hľadiska inštitucionálneho zabezpečenia používania jazykov národnostných menšín v Slovenskej republike a jeho aktuálneho vývoja v sledovanom období je potrebné uviesť informácie o činnosti a postupe jednotlivých subjektov pôsobiach v danej oblasti.

3.1 Úrad vlády Slovenskej republiky – poskytovanie odbornej a metodickej pomoci

Úrad vlády poskytuje v zmysle § 7a ods. 1 zákona o používaní jazykov národnostných menšín odbornú a metodickú pomoc orgánom verejnej správy, ako aj organizačným zložkám bezpečnostných a záchranných zborov pri vykonávaní tohto zákona. Za týmto účelom úrad vlády zriadil odbornú komisiu pre aplikáciu zákona o používaní jazykov národnostných menšín. Odborná komisia je stálym odborným poradným orgánom vedúcej služobného úradu úradu vlády. Členmi komisie sú zástupcovia úradu vlády, výboru, Ministerstva kultúry Slovenskej republiky, Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, Ministerstva financií Slovenskej republiky, Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky a Združenia miest a obcí Slovenska.

V zmysle štatútu komisie cieľom komisie je poskytovať odbornú a metodickú pomoc orgánom verejnej správy a organizačným zložkám bezpečnostných a záchranných zborov pri vykonávaní zákona o používaní jazykov národnostných menšín a vypracovávanie stanovísk k podnetom podaným podľa zákona o používaní jazykov národnostných menšín.

V zmysle zákona o používaní jazykov národnostných menšín úrad vlády poskytol metodickú pomoc Okresnému úradu Dunajská Streda týkajúcu sa názvov organizačných útvarov okresných úradov, ktoré v zmysle zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nahradili obvodné úrady k 1. októbru 2013 - v maďarskom jazyku. Úrad vlády tiež poskytol metodickú pomoc Finančnému riaditeľstvu Slovenskej republiky k používaniu jazykov národnostných menšín v úradnom styku a usmernil právnickú osobu ZZPO Klaster pohraničných hrádov v otázke používania názvov hrádov v jazyku menšín.

Správne delikty na úseku používania jazykov národnostných menšín prerokúva úrad vlády. V mene úradu vlády koná v tejto oblasti vedúca služobného úradu úradu vlády v I. stupni, v II. stupni koná vedúci úradu vlády. Odborná komisia pripravuje aj odporúčania pre vedúcu služobného úradu úradu vlády k podaniam vo veci podozrenia z porušenia zákona o používaní jazykov národnostných menšín. V roku 2013 bolo na úrad vlády doručených 37 podaní v zmysle zákona o používaní jazykov národnostných menšín. V roku 2014 neboli úradu vlády doručené žiadne podania.

Zoznam podaní podľa zákona o používaní jazykov národnostných menšín

Zoznam podaní podľa zákona o používaní jazykov národnostných menšín				
Rok	poradové číslo	dôvod podania	výsledok prešetrenia	zistený nedostatok
2013	1.	Nevydanie rovnopisu rozhodnutia v jazyku menšiny, neumožnenie komunikovať v ústnom a písomnom styku v maďarskom jazyku, neinformovanie o možnosti komunikovať v ústnom a písomnom styku v maďarskom jazyku a nezverejnenie dôležitých informácií	v prípade nevydania rovnopisu rozhodnutia v jazyku menšiny zistené porušenie § 2 ods. 4 zákona, upozornenie na porušenie zákona a žiadosť o odstránenie zistených nedostatkov (v ostatných prípadoch boli námietky vyhodnotené ako neopodstatnené)	odstránený
	2.	Porušovanie § 4 ods. 6 zákona na železničnej stanici v Želiezovciach	zistené porušenie § 4 ods. 6 zákona	odstránený
	3.	Porušovanie § 4 ods. 6 zákona na železničnej stanici Orechová Potôň	nebolo zistené porušenie zákona	
	4. až 37.	Porušovanie § 4 ods. 6 zákona na rôznych čerpacích staniciach (34 podaní občianskeho združenia ProCivis)	zistené porušenia § 4 ods. 6 zákona	odstránený

Prevažná väčšina podaní sa týkala porušovania § 4 ods. 6 prvej vety zákona o používaní jazykov národnostných menšín, ktorý uvádza, že v obci podľa § 2 ods. 1 zákona sa informácie týkajúce sa ohrozenia života, zdravia, bezpečnosti alebo majetku občanov Slovenskej republiky uvádzajú na miestach prístupných pre verejnosť popri štátnom jazyku aj v jazyku menšiny. Zistené porušenia boli odstránené.

Vo vzťahu k aplikácii zákona o používaní jazykov národnostných menšín sa môže občan – príslušník národnostnej menšiny, ak sa domnieva, že orgán verejnej správy svojím

konaním porušil právo občana na používanie jazyka menšiny - obrátiť tiež na inštitúcie, ktoré poskytujú pomoc v oblasti ľudských práv, t. j. na úrad verejného ochrancu práv, resp. na Slovenské národné stredisko pre ľudské práva. Na požiadanie poskytuje občanom informácie v súvislosti s aplikáciou zákona o používaní jazykov národnostných menšín aj úrad splnomocnenca.

3.2 Splnomocnenec vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny

Splnomocnenec vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny alebo osoba poverená plnením úloh splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny (ďalej len „splnomocnenec“) plní v zmysle svojho štatútu úlohy v oblasti zachovania, rozvoja a podpory práv príslušníkov národnostných menšín a realizuje systémové opatrenia na zlepšenie postavenia príslušníkov národnostných menšín. Splnomocnenec v rámci svojej pôsobnosti okrem iného dbá o skvalitnenie výchovy a vzdelávania príslušníkov národnostných menšín.

Úrad vlády v zmysle § 7a ods. 1 zákona o používaní jazykov národnostných menšín prostredníctvom úradu splnomocnenca zabezpečuje starostlivosť o odbornú terminológiu v jazykoch národnostných menšín, najmä prípravou odborných terminologických slovníkov v jazykoch národnostných menšín.

Odborné terminologické slovníky majú slúžiť na zjednodušenie, uľahčenie a zefektívnenie používania menšinových jazykov v úradnom styku. Určené sú predovšetkým zamestnancom orgánov verejnej správy, ktorí v každodennej komunikácii používajú jazyky národnostných menšín, ďalej pre tlmočníkov a prekladateľov, ktorí pracujú s odbornými textami z oblasti verejnej správy, ako aj pre občanov, ktorí pri vybavovaní svojich záležitostí potrebujú používať odborné terminologické výrazy v menšinových jazykoch.

Pre vypracovanie terminologických slovníkov bol vytvorený terminologický rámec v štátnom jazyku, ktorý bol prerokovaný všetkými dotknutými rezortmi a predstavuje databázu najfrekvencovanejších výrazov a fráz z vybraných oblastí štátnej správy a samosprávy Slovenskej republiky.

Doposiaľ boli na webovom sídle úradu splnomocnenca zverejnené: Slovensko-maďarský terminologický slovník, Slovensko-rómsky terminologický slovník a Slovensko-rusínsky terminologický slovník. Slovníky vypracovali odborníci na tvorbu odbornej terminológie v jazykoch národnostných menšín pre činnosť orgánov verejnej správy.

V súčasnosti úrad splnomocnenca pripravuje aktualizáciu vytypovaných výrazov (hesiel) a ich jazykovú korektúru, ako aj spracovanie mutácie slovníka v ukrajinskom jazyku.

3.3 Výbor pre národnostné menšiny a etnické skupiny

Výbor je stálym odborným orgánom rady vlády pre otázky týkajúce sa národnostných menšín a etnických skupín a ich príslušníkov, pre oblasť implementácie jazykovej charty a rámcového dohovoru na ochranu národnostných menšín. Výbor tiež plní funkciu konzultatívneho orgánu vo veciach účasti príslušníkov národnostných menšín a etnických skupín na riešení vecí týkajúcich sa národnostných menšín a etnických skupín v zmysle čl. 34 ods. 2 písm. c) Ústavy Slovenskej republiky. Vo výbore má zastúpenie 13 národnostných menšín (maďarská, rómska, rusínska, česká, ukrajinská, nemecká, poľská, moravská, ruská, bulharská, chorvátska, židovská a srbská). Predsedom výboru je z titulu svojej funkcie splnomocnenec.

V oblasti svojej pôsobnosti výbor predovšetkým poskytuje rade vlády podnety na zvýšenie úrovne podpory, ochrany a dodržiavania práv príslušníkov národnostných menšín; podieľa sa na vypracovaní správ pre kontrolné mechanizmy medzinárodných zmlúv o ľudských právach a právach príslušníkov národnostných menšín a každoročne vypracúva hodnotiace správy o podpore kultúr národnostných menšín, o stave národnostného školstva a o používaní jazykov národnostných menšín, ktoré predkladá na schválenie rade vlády.

Výbor sa súvislosti s používaním jazykov národnostných menšín zaoberal viacerými témami. Dňa 12. novembra 2013 na XI. zasadnutí výboru predložili členovia za maďarskú národnostnú menšinu v bode Rôzne „Stanovisko členov výboru za maďarskú národnostnú menšinu k uzneseniu vlády č. 612/2013“. V uvedenom stanovisku navrhli výboru vyjadriť znepokojenie nad uznesením vlády č. 612/2013 s odôvodnením, že mnoho obcí na Slovensku má názov v inom ako slovenskom jazyku, resp. nejasného pôvodu, napriek tomu sú zahrnuté v kodifikovanej podobe štátneho jazyka, a preto považujú rozhodnutie vlády Slovenskej republiky za diskriminačné. Predmetné stanovisko výbor vzhľadom na neprítomnosť jeho predkladateľov neprerokoval. Predmetnou témou sa zaoberala aj rada vlády na svojom 11. zasadnutí 20. novembra 2013, kde bol však materiál stiahnutý jeho prekladateľom⁷.

⁷ Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky bola v 2. polroku 2012 doručená žiadosť obce Tešedíkovo o zmenu názvu obce na „Pered“. O zmenu názvu obce požiadala obec na základe platného miestneho referenda vyhláseného obecným zastupiteľstvom s odôvodnením prinavrátenia sa k pôvodnému názvu obce.

K zmene názvu obce Tešedíkovo na „Pered“ mala zásadné výhrady „Stála názvoslovná subkomisia Terminologickej komisie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky“ (ďalej len „subkomisia“), ktorá vyjadrila nesúhlas so zmenou názvu, a ktorej stanovisko bolo odsúhlasené aj Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky. Subkomisia argumentovala skutočnosťou, že zmenou názvu obce by došlo k porušeniu § 1a ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a § 3a zákona č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku, ktorý ustanovuje, že názov obce sa uvádza v štátnom jazyku a podľa § 3a zákona č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku sa v štátnom jazyku uvádzajú názvy obcí a ich častí. Oficiálne názvy obcí nachádzajúcich sa na území Slovenskej republiky sa určujú výlučne v štátnom jazyku pri súčasnom rešpektovaní spisovnej normy slovenského jazyka. Podľa čl. 6 Ústavy Slovenskej republiky je na území Slovenskej republiky štátnym jazykom slovenský jazyk.

Vzhľadom na vyššie uvedené Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky odporučilo vláde Slovenskej republiky vysloviť nesúhlas s návrhom obce Tešedíkovo o zmenu názvu obce na „Pered“. Vláda Slovenskej republiky následne uznesením č. 612/2013 zo dňa 16. októbra 2013 k Návrhu obce Tešedíkovo o zmenu názvu obce na „Pered“ vyjadrila nesúhlas so zmenou názvu obce Tešedíkovo na „Pered“.

Názov „Pered“ sa však zachováva ako označenie obce v maďarskom jazyku v prílohe nariadenia vlády SR č. 221/1999 Z. z., ktorým sa vydáva zoznam obcí, v ktorých občania Slovenskej republiky patriaci k národnostnej menšine tvoria najmenej 20 % obyvateľstva v znení neskorších predpisov. Označením obce v

3.4 Používanie jazykov národnostných menšín a orgány miestnej štátnej správy

V súvislosti s používaním jazyka národnostných menšín na úrovni orgánov miestnej štátnej správy je potrebné zmieniť aj prebiehajúci proces vytvárania novej štruktúry orgánov miestnej štátnej správy, ktorej podstatou je integrácia orgánov špecializovanej miestnej štátnej správy do jedného úradu v súlade so zákonom č. 345/2012 Z. z. o niektorých opatreniach v miestnej štátnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorým boli zrušené špecializované miestne orgány štátnej správy na krajskej úrovni. Zákom č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov boli zrušené obvodné úrady životného prostredia, obvodné úrady pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie, obvodné lesné úrady, obvodné pozemkové úrady a správy katastra, pôsobnosť ktorých prešla na okresné úrady. V súlade s územným a správnym usporiadaním Slovenskej republiky boli ustanovené okresné úrady so sídlami v 72 okresoch. Uvedené zmeny boli premietnuté do zoznamu orgánov miestnej štátnej správy v gescii Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, v ktorých sa popri štátnom jazyku v úradnom styku používa i jazyk menšiny a ktorý je súčasťou prílohy č. 1.

3.4.1 Informácia o výsledku kontroly plnenia úloh štátnej správy na úseku používania jazykov národnostných menšín

Na základe bodu A.10 Zamerania kontrolnej činnosti úradu vlády na rok 2014, schváleného uznesením vlády Slovenskej republiky č. 732 z 18. decembra 2013, bola zamestnancami úradu vlády, sekcie kontroly a prevencie korupcie vykonaná na vybraných okresných úradoch kontrola plnenia úloh štátnej správy na úseku používania jazykov národnostných menšín.

Účelom tejto kontroly bolo zistiť stav v dodržiavaní zákona o používaní jazykov národnostných menšín so zameraním na plnenie povinností vyplývajúcich z vybraných ustanovení § 2 a § 4 citovaného zákona a súvisiacich predpisov. V prípade zistenia nedostatkov zabezpečiť, aby boli prijaté účinné opatrenia na ich odstránenie.

Predmetná kontrola bola vykonaná za obdobie od 1. januára 2014 do ukončenia kontroly na nasledovných okresných úradoch:

1. Okresný úrad Medzilaborce (ukončenie kontroly 23. 9. 2014)
2. Okresný úrad Rožňava (26. 9. 2014)
3. Okresný úrad Rimavská Sobota (3. 11. 2014)
4. Okresný úrad Galanta (27. 10. 2014)
5. Okresný úrad Senec (31. 10. 2014)

maďarskom jazyku je v súlade so zákonom č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín v znení neskorších predpisov zachovaná zákonná možnosť označenia obce v jazyku menšiny.

6. Okresný úrad Nové Zámky (31. 10. 2014)

7. Okresný úrad Šaľa (27. 10. 2014)

8. Okresný úrad Komárno (27. 10. 2014)

9. Okresný úrad Dunajská Streda (3. 11. 2014)

V súlade s predmetom kontroly bola táto zameraná najmä na:

1. dodržiavanie povinností vyplývajúcich z ustanovenia poslednej vety § 2 ods. 3 zákona o používaní jazykov národnostných menšín a § 1 ods. 2 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 535/2011 Z. z. upravujúcich zabezpečenie informácie o možnostiach používania jazyka národnostnej menšiny (ďalej aj ako „jazyk menšiny“);
2. dodržiavanie povinností vyplývajúcich z ustanovení § 2 ods. 3 zákona o používaní jazykov národnostných menšín (poskytovanie odpovede na podanie napísané v jazyku menšiny aj v jazyku menšiny);
3. dodržiavanie povinností vyplývajúcich z ustanovenia § 2 ods. 4 zákona o používaní jazykov národnostných menšín (vydávanie rozhodnutí aj v jazyku menšiny v prípade, ak sa správne konanie začalo podaním v jazyku menšiny alebo na požiadanie);
4. dodržiavanie povinností vyplývajúcich z ustanovenia § 2 ods. 7 zákona o používaní jazykov národnostných menšín (vydávanie úradných formulárov na požiadanie dvojjazyčne);
5. dodržiavanie povinností vyplývajúcich z ustanovení § 2 ods. 6 zákona o používaní jazykov národnostných menšín (označenie orgánu verejnej správy na budovách v jazyku menšiny);
6. dodržiavanie povinností vyplývajúcich z ustanovenia § 4 ods. 8 zákona o používaní jazykov národnostných menšín (zabezpečenie informácií o všeobecne záväzných právnych predpisoch na požiadanie aj v jazyku menšiny).

Vykonanými kontrolami boli zistené nasledovné skutočnosti:

1. Z celkového počtu deviatich kontrolovaných subjektov bol v jednom prípade (Okresný úrad Medzilaborce) vypracovaný protokol o výsledku kontroly, keďže kontrolou boli zistené porušenia zákona o používaní jazykov národnostných menšín. Zistené porušenia citovaného zákona spočívali v tom, že Okresný úrad Medzilaborce:
 - nezabezpečil informáciu o možnostiach používania jazyka národnostnej menšiny v sídle orgánu verejnej správy na adrese Mierová 4, Medzilaborce na viditeľnom mieste, čím došlo z jeho strany k porušeniu ustanovenia poslednej vety § 2 ods. 3 zákona o používaní jazykov národnostných menšín,

- nezabezpečil označenie orgánu verejnej správy na budove sídla katastrálneho odboru Okresného úradu Medzilaborce, Dobrianskeho 89, Medzilaborce v jazyku národnostnej menšiny, čím došlo z jeho strany k porušeniu ustanovenia § 2 ods. 6 zákona o používaní jazykov národnostných menšín.

Zistené nedostatky boli kontrolovaným subjektom odstránené v priebehu kontroly.

2. V ďalších ôsmich kontrolovaných subjektoch boli vypracované záznamy o kontrole, keďže nebolo zistené porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov vzťahujúcich sa k predmetu kontroly.
3. V kontrolovanom období iba na jednom okresnom úrade osoby patriace k národnostnej menšine využili právo vyplývajúce z ustanovenia § 2 ods. 3 zákona o používaní jazykov národnostných menšín, t. j. právo komunikovať v písomnom styku pred orgánom verejnej správy aj v jazyku menšiny. Okresnému úradu Dunajská Streda boli doručené štyri podania občanov Slovenskej republiky patriacich k národnostnej menšine, ktoré boli napísané v maďarskom jazyku. V týchto prípadoch uvedený okresný úrad postupoval v súlade s ustanovením § 2 ods. 3 zákona o používaní jazykov národnostných menšín, t. j. poskytol občanom písomnú odpoveď v štátnom jazyku aj v jazyku menšiny.
4. V žiadnom z kontrolovaných okresných úradov nebolo vydané rozhodnutie v správnom konaní aj v jazyku menšiny podľa § 2 ods. 4 zákona o používaní jazykov národnostných menšín, keďže ani v jednom prípade správne konanie nebolo začaté podaním v jazyku menšiny, resp. žiadny občan nepožiadaval o vydanie rozhodnutia aj v jazyku menšiny. Úradné formuláre tiež neboli poskytované dvojazyčne v zmysle § 2 ods. 7 zákona o používaní jazykov národnostných menšín, keďže o ich vydanie občania patriaci k národnostnej menšine v kontrolovanom období nepožiadali. Kontrolou bolo zároveň zistené, že žiadny občan nepožiadaval okresný úrad o poskytnutie informácií o všeobecne záväzných právnych predpisoch aj v jazyku menšiny (§ 4 ods. 8 zákona o používaní jazykov národnostných menšín).

3.5 Stav používania jazykov národnostných menšín na úrovni orgánov územnej samosprávy – výsledky prieskumu

V zmysle § 7a ods. 2 zákona o používaní jazykov národnostných menšín je úrad vlády oprávnený vyžadovať od orgánov verejnej správy informácie a písomné podklady o používaní jazyka menšín v oblasti ich pôsobnosti potrebné k príprave správy o stave používania jazyka národnostných menšín na území Slovenskej republiky.

V tejto súvislosti úrad vlády prostredníctvom úradu splnomocnenca v záujme poskytnutia komplexnejšieho obrazu o aktuálnom stave používania jazykov národnostných menšín uskutočnil prieskum formou dotazníka, ktorého cieľom bolo zozbierať dáta aktuálne k 1. 9. 2014, týkajúce sa relevantných oblastí používania jazykov národnostných menšín

v pôsobnosti orgánov územnej samosprávy tak, ako ich stanovuje zákon o používaní jazykov národnostných menšín.

V rámci tohto prieskumu boli oslovené všetky obce, ktoré sú uvedené v zozname obcí tvoriacom prílohu nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 534/2011 Z. z. z 19. decembra 2011, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 221/1999 Z. z., ktorým sa vydáva zoznam obcí, v ktorých občania Slovenskej republiky patriaci k národnostnej menšine tvoria najmenej 20 % obyvateľstva. Celkovo ide o 656 obcí, z toho 512 obcí s obyvateľstvom patriacim k maďarskej, 68 k rusínskej, 57 k rómskej, 18 k ukrajinskej a 1 obec k nemeckej národnostnej menšine. Pre úplnosť je potrebné uviesť, že v 17 obciach žije obyvateľstvo v uvedenej koncentrácii patriace k dvom národnostným menšinám (10 obcí s obyvateľmi patriacimi k rusínskej a ukrajinskej národnostnej menšine, 5 obcí s obyvateľmi patriacimi k maďarskej a rómskej národnostnej menšine, 1 obec s obyvateľmi patriacimi k ukrajinskej a rómskej národnostnej menšine a 1 obec s obyvateľmi patriacimi k rusínskej a rómskej národnostnej menšine).

Dotazník bol konštruovaný tak, aby obsahol používanie jazykov národnostných menšín v pôsobnosti orgánov územnej samosprávy čo najkomplexnejšie. V záujme toho boli jednotlivé otázky v porovnaní s otázkami prieskumov uskutočnených pri príprave predchádzajúcej správy hlbšie špecifikované a doplnené o ďalšie možné alternatívy. Zároveň sa prihliadalo na to, aby bolo možné získané dáta komparovať s dátami, ktoré boli získané prostredníctvom prieskumu k predchádzajúcej správe. Znenie dotazníka tvorí prílohu č. 2.

3.5.1 Návratnosť dotazníka

Úrad splnomocnenca oslovil listom z 20. augusta 2014 všetky relevantné mestá a obce so žiadosťou o spoluprácu pri mapovaní stavu používania jazykov národnostných menšín v pôsobnosti orgánov územnej samosprávy k 1. 9. 2014. Zber dát sa vzhľadom na stanovený termín zaslania dotazníkov – 20. september 2014 – uskutočnil v priebehu septembra až októbra 2014. V termíne doručila vyplnený dotazník zhruba polovica obcí. Na zabezpečenie čo najvyššej návratnosti dotazníkov boli obce, ktoré nezaslali dotazník, dva krát e-mailom vyzvané splniť si svoju zákonnú povinnosť⁸. Z oslovených 656 obcí bolo nakoniec na úrad vlády doručených 560 vyplnených dotazníkov, čo predstavuje takmer 90 % celkového počtu. Podrobnejšie údaje o návratnosti dotazníkov v absolútnych číslach i percentuálnom vyjadrení v triedení podľa národnostných menšín uvádza tabuľka č. 1. Do týchto údajov sú zahrnuté aj údaje za 17 obcí s obyvateľstvom patriacim k dvom národnostným menšinám, z ktorých zaslali dotazník vyplnený dotazník všetky, okrem obce Palota s rusínskou a rómskou národnostnou menšinou.

⁸ Podľa § 7b ods. 1 písm. h) zákona č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín v znení neskorších predpisov, ak orgán verejnej správy neposkytne úradu vlády informácie a písomné podklady na účel vypracovania správy o stave používania jazykov menšín na území Slovenskej republiky, dopúšťa sa správneho deliktu. Takýto správny delikt prejednáva úrad vlády.

Tabuľka č. 1 Návratnosť dotazníkov

Návratnosť			
Obce, v ktorých sa podľa zákona č. 184/1999 Z. z. používa jazyk národnostnej menšiny:	Celkový počet obcí	Počet obcí, ktoré zaslali vyplnený dotazník	Podiel obcí, ktoré zaslali vyplnený dotazník
maďarská	512	450	88%
rusínska	68	49	72%
rómska	57	44	77%
ukrajinská	18	16	89%
nemecká	1	1	100%
SPOLU	656	560	85%

3.5.2 Základné zistenia dotazníkového prieskumu

Prostredníctvom dotazníka sa zisťovalo 17 tematických okruhov používania jazykov národnostných menšín v pôsobnosti orgánov územnej samosprávy tak, ako vyplývajú zo zákona o používaní jazykov národnostných menšín. Tieto oblasti boli spracované v závislosti od získaných dát od respondentov (teda tých, čo zaslali vyplnené dotazníky) v členení podľa národnostných menšín so špecifikovaním dát za obce s obyvateľstvom patriacim k dvom národnostným menšinám⁹.

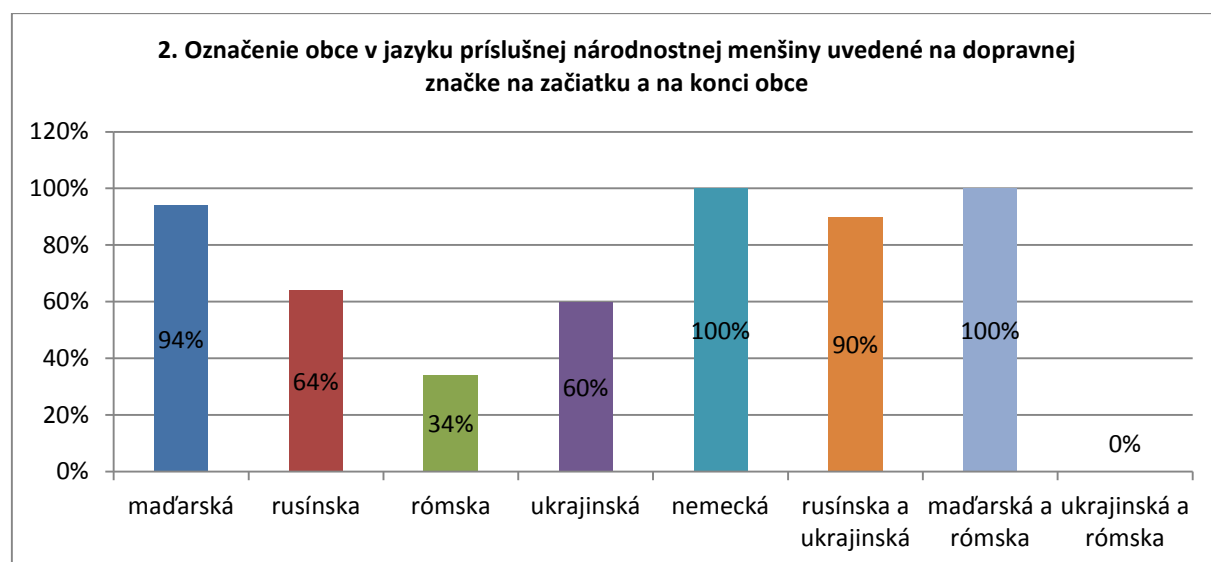
Respondenti mali v prvej otázke uviesť názov obce v štátnom jazyku a jeho označenie v jazyku príslušnej národnostnej menšiny. Výsledky ukázali, že z celkového počtu 544 respondentov 498 (92 %) neuviedlo označenie v súlade s nariadením vlády SR.

V prípade označenia obce v jazyku príslušnej národnostnej menšiny popri názve obce v štátnom jazyku uvedené na dopravnej značke na začiatku a na konci obce výsledky zisťovania ukázali, že 94 % respondentov, teda obcí s obyvateľstvom patriacim k maďarskej národnostnej menšine, takéto označenie má. Ako ukazuje tabuľka č. 2, podiel obcí majúcich takéto označenie obcí s obyvateľstvom patriacim len k rusínskej národnostnej menšine je 64 %, ukrajinskej 60 %. Takmer všetky obce s obyvateľstvom patriacim k rusínskej a ukrajinskej, ako aj k maďarskej a rómskej národnostnej menšine uviedli, že takéto označenie majú. Celkovo kladne odpovedalo vyše 87 % respondentov.

⁹ V časti Návratnosť sú uvedené čísla v členení za jednotlivé národnostné menšiny, pričom obce s obyvateľstvom patriacim k dvom národnostným menšinám sú v tomto prípade zarátané dva krát. Dáta získané dotazníkom sú členené podľa národnostných menšín so špecifikovaním dát za obce s obyvateľstvom patriacim k dvom národnostným menšinám. To súvisí so skutočnosťou, že za takéto obce bol doručený jeden dotazník a poskytnuté informácie sa týkali naraz jazykov oboch národnostných menšín.

Tabuľka č. 2 Označenie obcí v jazyku príslušnej národnostnej menšiny uvedené na dopravnej značke na začiatku a na konci obce¹⁰

2. Uveďte, či je označenie obce v jazyku príslušnej národnostnej menšiny uvedené na dopravnej značke na začiatku a na konci obce							
	áno	podiel v %	nie	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	418	94%	25	6%	2	0%	445
rusínska	25	64%	14	36%	0	0%	39
rómska	13	34%	25	66%	0	0%	38
ukrajinská	3	60%	2	40%	0	0%	5
nemecká	1	100%	0	0%	0	0%	1
rusínska a ukrajinská	9	90%	1	10%	0	0%	10
maďarská a rómska	5	100%	0	0%	0	0%	5
ukrajinská a rómska	0	0%	1	100%	0	0%	1
S P O L U	474	87%	68	13%	2	0%	544

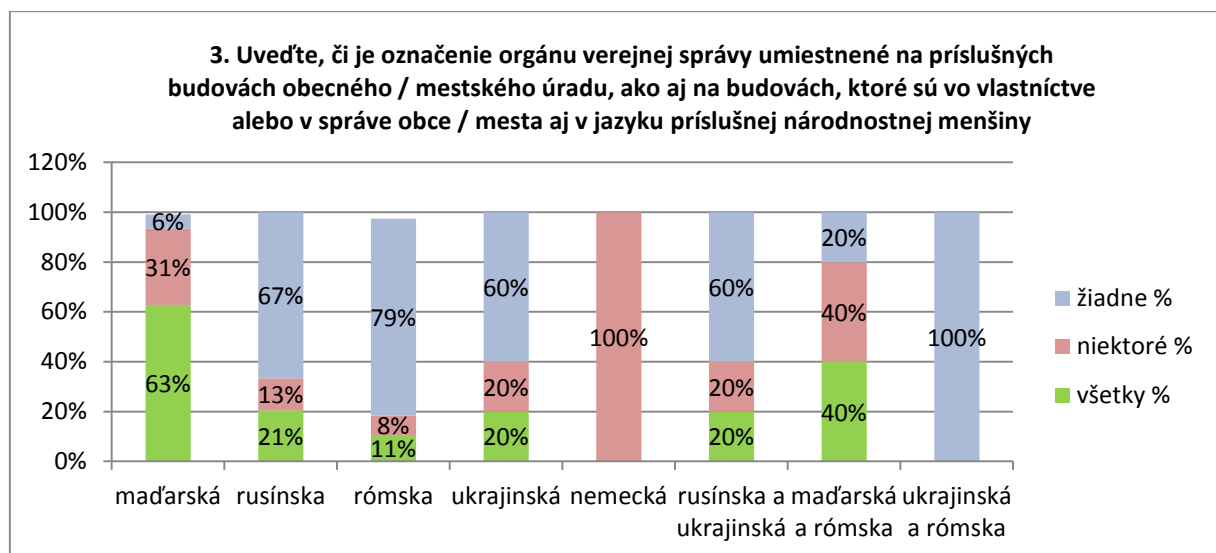


V súvislosti s uvádzaním označenia orgánov verejnej správy aj v jazyku národnostných menšín popri názve v štátnom jazyku na budovách výsledky ukázali, že 55 % respondentov, teda obcí má označenie v jazyku príslušnej národnostnej menšiny na všetkých budovách, na niektorých budovách 28 % a 17 % obcí nemá označenia na budovách. Pre porovnanie – predchádzajúca správa uvádza výsledky prieskumu uskutočneného v novembri 2012, podľa ktorých približne 21 % orgánov miestnej štátnej správy uviedlo, že nemá označenie v jazyku národnostných menšín. Podrobné údaje spolu s percentuálnym podielom v rámci jednotlivých národnostných menšín sú uvedené v tabuľke č. 3.

¹⁰ Označenie obce v rómskom jazyku sa podľa nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 534/2011 Z. z. zhoduje s názvom obce v štátnom jazyku.

Tabuľka č. 3 Označenie orgánov verejnej správy v jazyku príslušnej národnostnej menšiny uvedené na budovách

3. Uvedte, či je označenie orgánu verejnej správy umiestnené na príslušných budovách obecného / mestského úradu, ako aj na budovách, ktoré sú vo vlastníctve alebo v správe obce / mesta aj v jazyku príslušnej národnostnej menšiny									
	všetky	podiel v %	niektoré	podiel v %	žiadne	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	279	63%	137	31%	25	6%	4	1%	445
rusínska	8	21%	5	13%	26	67%	0	0%	39
rómska	4	11%	3	8%	30	79%	1	3%	38
ukrajinská	1	20%	1	20%	3	60%	0	0%	5
nemecká	0	0%	1	100%	0	0%	0	0%	1
rusínska a ukrajinská	2	20%	2	20%	6	60%	0	0%	10
maďarská a rómska	2	40%	2	40%	1	20%	0	0%	5
ukrajinská a rómska	0	0%	0	0%	1	100%	0	0%	1
SPOLU	296	54%	151	28%	92	17%	5	1%	544



Respondenti v prípade neoznačených budov v obciach mali uviesť aj dôvody tohto stavu. K najčastejším uvádzaným dôvodom patrí, že občania nevzniesli takúto požiadavku, ako aj nedostatok finančných prostriedkov obce.

Ďalšou skúmanou oblasťou bolo označenie ulíc aj v jazyku príslušnej národnostnej menšiny. V tejto súvislosti je podstatné uviesť, že v 392 obciach, čo je takmer tri štvrtiny obcí (respondentov), názvy ulíc nie sú určené. Tie, v ktorých názvy ulíc sú určené, ale označenie v jazyku národnostnej menšiny nemajú, ako najčastejšie dôvody takéhoto stavu opäť uvádzajú nedostatok financií, ďalej že občania nevzniesli takúto požiadavku a v niekoľkých prípadoch aj fakt, že to obce nepovažovali za potrebné. Podrobné informácie sú v tabuľke č. 4. Je potrebné uviesť, že obce sa môžu rozhodnúť, či budú pri označení názvu ulíc v slovenskom jazyku uvádzať aj ich označenie v jazyku národnostnej menšiny.

Tabuľka č. 4 Označenie ulíc v jazyku príslušnej národnostnej menšiny

4. Uved'te, či sú ulice vo Vašej obci / meste označené aj v jazyku príslušnej národnostnej menšiny								
	všetky	podiel v %	niektoré	podiel v %	žiadne	podiel v %	neodpovedal	spolu
maďarská	92	21%	11	2%	335	75%	7	445
rusínska	0	0%	0	0%	39	100%	0	39
rómska	0	0%	0	0%	37	97%	1	38
ukrajinská	0	0%	0	0%	5	100%	0	5
nemecká	0	0%	0	0%	1	100%	0	1
rusínska a ukrajinská	0	0%	0	0%	10	100%	0	10
maďarská a rómska	0	0%	0	0%	5	100%	0	5
ukrajinská a rómska	0	0%	0	0%	1	100%	0	1
S P O L U	92	17%	11	2%	433	80%	8	544

Prostredníctvom dotazníkov sa zisťoval aj počet zamestnancov obecného alebo mestského úradu ovládajúcich jazyk príslušnej národnostnej menšiny tak slovom, ako aj slovom aj písmom. Z celkového počtu 4 856 zamestnancov obcí (respondentov) ich 3 880, teda 80 %, ovláda menšinový jazyk slovom a 3 443, teda 71 %, slovom a písmom. Vzhľadom na to, že v aktuálnom dotazníku bola otázka týkajúca sa tejto oblasti bližšie špecifikovaná, získané údaje možno porovnať s údajmi z roku 2011 uvedenými v predchádzajúcej správe len rámcovo. Z takéhoto porovnania vyplýva, že v tejto oblasti nedošlo k významnejším zmenám¹¹. Podľa zákona o používaní jazykov národnostných menšín nie sú zamestnanci orgánov verejnej správy povinní ovládať jazyk národnostnej menšiny.

Tabuľka č. 5 Počet zamestnancov obecného alebo mestského úradu ovládajúcich jazyk príslušnej národnostnej menšiny

5. Uved'te celkový počet zamestnancov obecného / mestského úradu, ... ovládajúcich jazyk príslušnej národnostnej menšiny slovom, ... slovom aj písmom ...						
	celkový počet zamestnancov	počet zam. ovládajúcich slovom	podiel v %	počet zam. ovládajúcich slovom a písmom	podiel v %	neodpovedal
maďarská	4246	3628	85%	3251	77%	4
rusínska	92	79	86%	49	53%	0
rómska	411	76	18%	55	13%	1
ukrajinská	12	11	92%	10	83%	0
nemecká	2	1	50%	0	0%	0
rusínska a ukrajinská	32	25	78%	20	63%	1
maďarská a rómska	57	56	98%	54	95%	0
ukrajinská a rómska	4	4	100%	4	100%	0
S P O L U	4856	3880	80%	3443	71%	6

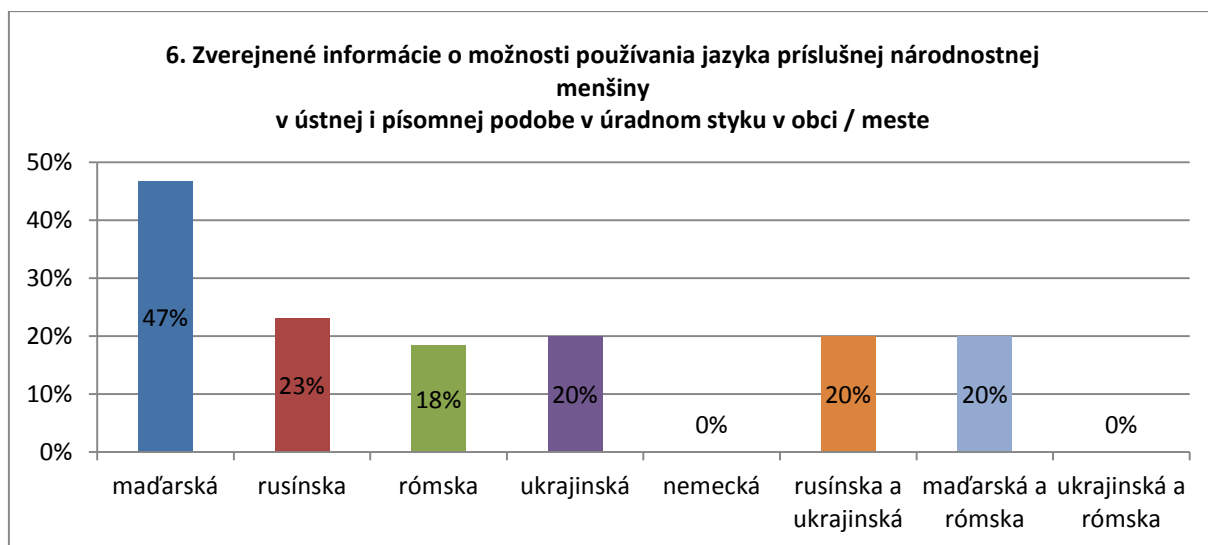
¹¹ V prílohe č. 1 Správy o stave používania jazykov národnostných menšín na území Slovenskej republiky podľa § 7a ods. 2 zákona č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín v znení neskorších predpisov sa uvádza, že „88,2 % zamestnancov obcí s maďarskou národnostnou menšinou ovláda maďarský jazyk, v prípade rusínskych obcí je to 96 %, rómsky jazyk ovláda 26,3 %, ukrajinský jazyk ovláda 80 % zamestnancov. V prípade nemeckej menšiny obec Kunešov má iba jedného zamestnanca, ktorý ovláda nemecký jazyk“.

Dostupné na: <http://www.narodnostnemensiny.gov.sk/8423/jazyky-narodnostnych-mensin/>.

Ďalšou dôležitou oblasťou zisťovania bolo plnenie povinností obcí v oblasti používania jazykov menšín v úradnom styku, ktorá zahŕňa viacero podoblastí. Patrí sem predovšetkým povinnosť obcí zabezpečiť zverejnenie informácií o možnosti používania jazyka príslušnej národnostnej menšiny v ústnej i písomnej podobe v úradnom styku na viditeľnom mieste. Celkovo si túto povinnosť plní 42 % obcí (respondentov). V tejto oblasti v porovnaní s dátami z predchádzajúcej správy nastal evidentne pozitívny vývoj. Kým v roku 2011 obcí s maďarskou národnostnou menšinou, ktoré si plnili túto povinnosť, bolo 31 %, v súčasnosti je to viac ako 47 %. Rovnako u obcí s rusínskou národnostnou menšinou sa situácia zlepšila zo 4,4 % na 23 %, u obcí s rómskou národnostnou menšinou z 1,7 % na 18 % a u obcí s ukrajinskou národnostnou menšinou z 1,1 % na 20 %¹². Situácia sa nezmenila v prípade obce s nemeckou národnostnou menšinou a v prípade obcí s obyvateľstvom patriacim k dvom národnostným menšinám - v oboch prípadoch je podiel obcí plniacich si túto povinnosť nízky. Obce, ktoré uvedené informácie zverejňujú, využívajú na tento účel predovšetkým priestor informačných a úradných tabúlí, ako aj webové sídla svojich úradov.

Tabuľka č. 6 Zverejnenie informácií o možnosti používania jazyka príslušnej národnostnej menšiny v ústnej i písomnej podobe v úradnom styku

6. Uved'te, či Vaša obec / mesto má zverejnené na viditeľnom mieste informácie o možnosti používania jazyka príslušnej národnostnej menšiny - v ústnej i písomnej podobe v úradnom styku							
	áno	podiel v %	nie	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	208	47%	231	52%	6	1%	445
rusínska	9	23%	30	77%	0	0%	39
rómska	7	18%	31	82%	0	0%	38
ukrajinská	1	20%	3	60%	1	20%	5
nemecká	0	0%	1	100%	0	0%	1
rusínska a ukrajinská	2	20%	8	80%	0	0%	10
maďarská a rómska	1	20%	4	80%	0	0%	5
ukrajinská a rómska	0	0%	1	100%	0	0%	1
S P O L U	228	42%	309	57%	7	1%	544

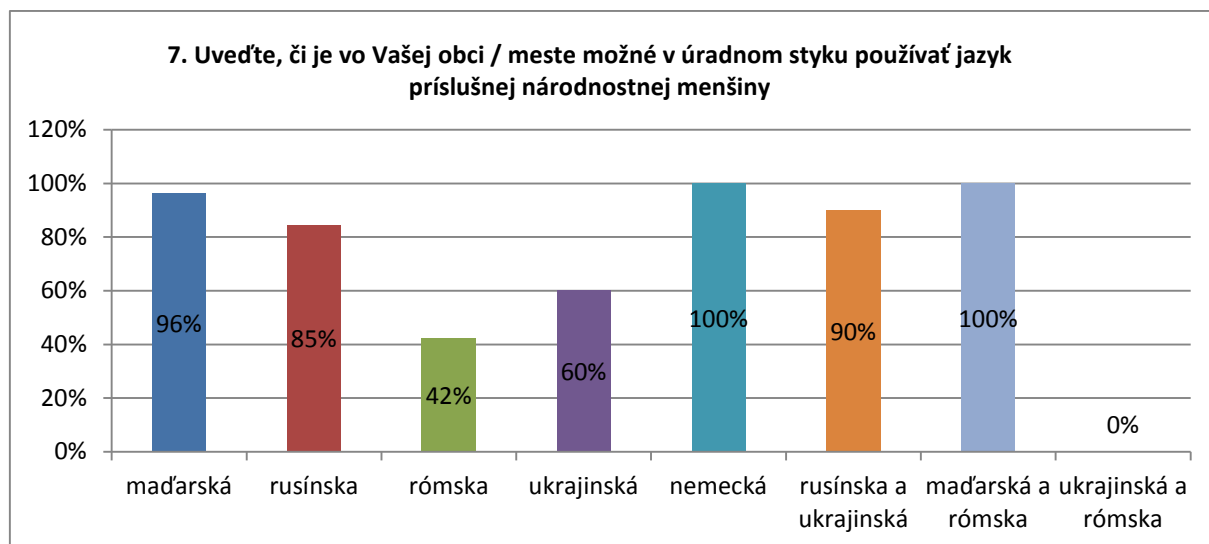


¹² Pozri: Príloha č. 1 správy. Dostupné na: <http://www.narodnostnemensiny.gov.sk/8423/jazyky-narodnostnych-mensin/>.

Ďalším aspektom sledovanej oblasti je samotná možnosť používania jazyka príslušnej národnostnej menšiny v úradnom styku. Výsledky prieskumu ukázali, že celkovo v 91 % obcí (respondentov) občania majú možnosť používať jazyk národnostnej menšiny v úradnom styku, pričom v prípade obcí s maďarskou národnostnou menšinou má túto možnosť 96 % obcí, s rusínskou 85 %, s ukrajinskou 60 %, rómskou 42 % a obec s nemeckou národnostnou menšinou takisto túto možnosť poskytuje. Obce s obyvateľstvom patriacim k dvom národnostným menšinám, ako je zrejmé z tabuľky č. 7, túto možnosť poskytujú takmer všetky¹³.

Tabuľka č. 7 Používanie jazyka príslušnej národnostnej menšiny v úradnom styku

7. Uved'te, či je vo Vašej obci / meste možné v úradnom styku používať jazyk príslušnej národnostnej menšiny							
	áno	podiel v %	nie	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	428	96%	14	3%	3	1%	445
rusínska	33	85%	5	13%	1	3%	39
rómska	16	42%	22	58%	0	0%	38
ukrajinská	3	60%	2	40%	0	0%	5
nemecká	1	100%	0	0%	0	0%	1
rusínska a ukrajinská	9	90%	1	10%	0	0%	10
maďarská a rómska	5	100%	0	0%	0	0%	5
ukrajinská a rómska	1	0%	0	0%	0	0%	1
S P O L U	496	91%	44	8%	4	1%	544



¹³ Pre porovnanie – v citovanej správe, v prílohe č. 1 boli tiež uvedené výsledky prieskumu týkajúce sa možnosti používania jazyka národnostnej menšiny „v úradnej agende“ obcí, pričom 8 % obcí s maďarskou národnostnou menšinou používalo maďarský jazyk v celej úradnej agende a 19,7 % čiastočne, v prípade ostatných jazykov sa čiastočne používal rusínsky a rómsky jazyk – po jednej obci.

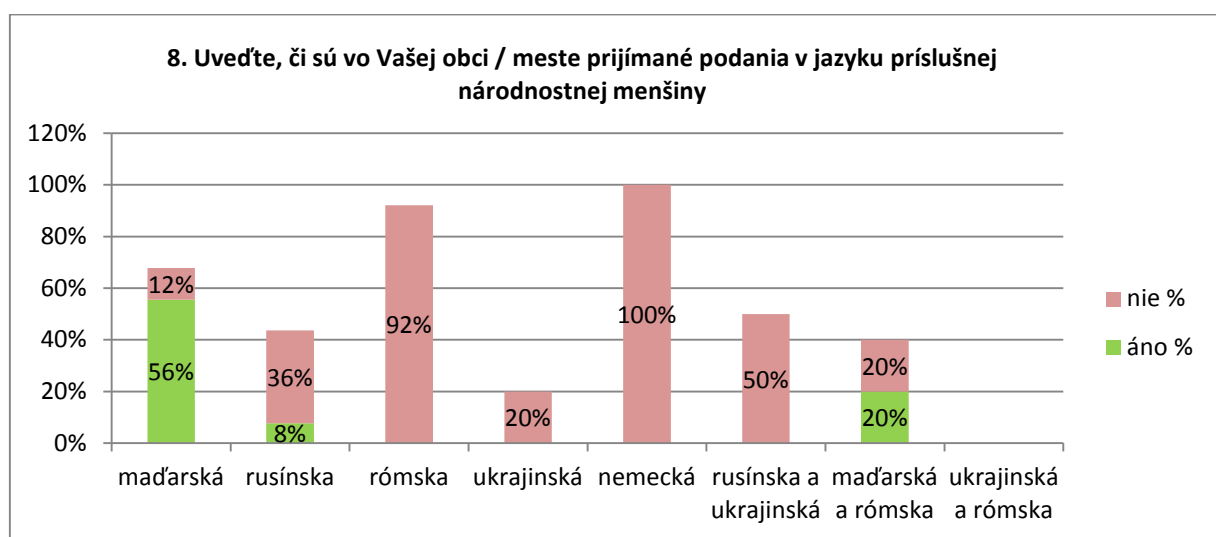
Dostupné na: <http://www.narodnostnemensiny.gov.sk/8423/jazyky-narodnostnych-mensin/>.

Integrálnou súčasťou možnosti používať jazyk národnostnej menšiny v úradnom styku je prijímanie podaní v jazyku národnostnej menšiny. Celkovo prijíma podania v jazyku príslušnej národnostnej menšiny 46 % všetkých obcí (respondentov). Ako vidno z tabuľky č. 8, občania podávajú podania v jazyku národnostnej menšiny v 56 % obcí s maďarskou národnostnou menšinou, avšak v obciach s ostatnými národnostnými menšinami je táto možnosť limitovaná.

Podľa zákona orgány verejnej správy poskytujú odpoveď na podanie napísané v jazyku menšiny okrem štátneho jazyka aj v jazyku menšiny. Výsledky prieskumu ukázali, že v 56 % (respondentov) obciach na písomné podania prijaté v jazyku príslušnej národnostnej menšiny sú vyhotovované odpovede aj v jazyku príslušnej národnostnej menšiny, a táto služba je zabezpečovaná predovšetkým zamestnancami týchto orgánov a v menšej miere je zabezpečená externými pracovníkmi (pozri tabuľku č. 9). Takmer všetky obce, ktoré uviedli, že nevyhotovujú odpovede na podania aj v jazyku národnostnej menšiny to zdôvodňovali tým, že nedostali od občanov takúto požiadavku.

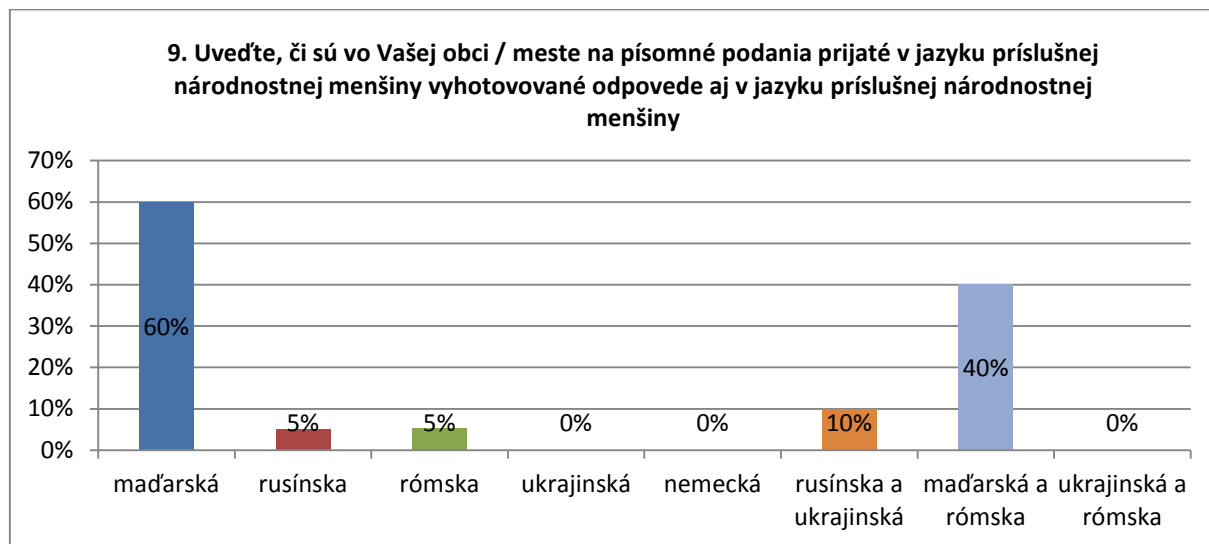
Tabuľka č. 8 Prijímanie podaní v jazyku príslušnej národnostnej menšiny

8. Uved'te, či sú vo Vašej obci / meste prijímané podania v jazyku príslušnej národnostnej menšiny									
	áno - v ústnom	podiel v %	áno - v ústnom aj písomnom styku	podiel v %	nie	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	139	31%	247	56%	55	12%	4	1%	445
rusínska	21	54%	3	8%	14	36%	1	3%	39
rómska	3	8%	0	0%	35	92%	0	0%	38
ukrajinská	4	80%	0	0%	1	20%	0	0%	5
nemecká	0	0%	0	0%	1	100%	0	0%	1
rusínska a ukrajinská	5	50%	0	0%	5	50%	0	0%	10
maďarská a rómska	3	60%	1	20%	1	20%	0	0%	5
ukrajinská a rómska	1	100%	0	0%	0	0%	0	0%	1
S P O L U	176	32%	251	46%	112	21%	5	1%	544



Tabuľka č. 9 Poskytovanie písomných odpovedí na písomné podania v jazyku príslušnej národnostnej menšiny

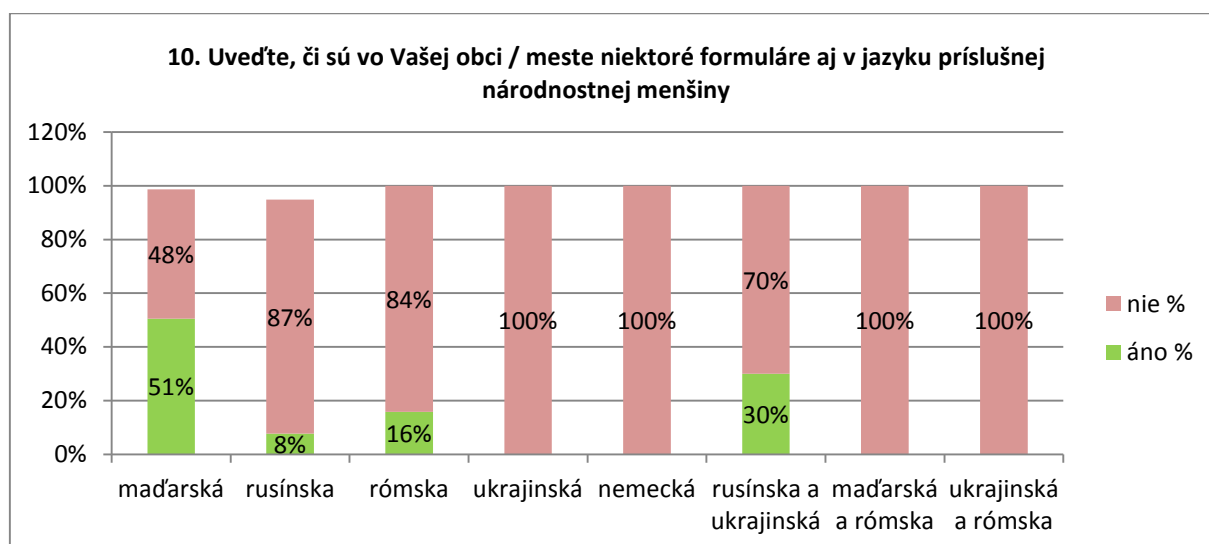
9. Uved'te, či sú vo Vašej obci / meste na písomné podania prijaté v jazyku príslušnej národnostnej menšiny vyhotovované odpovede aj v jazyku príslušnej národnostnej menšiny									
	zabezpečené zamestnancami	podiel v %	zabezpečené externe	podiel v %	nie	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	267	60%	11	2%	155	35%	12	3%	445
rusínska	2	5%	3	8%	32	82%	2	5%	39
rómska	2	5%	2	5%	34	89%	0	0%	38
ukrajinská	0	0%	0	0%	5	100%	0	0%	5
nemecká	0	0%	0	0%	1	100%	0	0%	1
rusínska a ukrajinská	1	10%	0	0%	9	90%	0	0%	10
maďarská a rómska	2	40%	0	0%	3	60%	0	0%	5
ukrajinská a rómska	0	0%	0	0%	1	100%	0	0%	1
S P O L U	274	50%	16	3%	240	44%	14	3%	544



Podľa výsledkov prieskumu obdobný stav pretrváva aj v oblasti poskytovania úradných formulárov v jazyku príslušnej národnostnej menšiny. Ako ukazuje tabuľka č. 10, takéto formuláre poskytuje 44 % obcí (respondentov). Tam, kde takéto formuláre poskytujú, ide predovšetkým o formuláre evidencie obyvateľstva, matričné a volebné formuláre, formuláre týkajúce sa oblasti stavebníctva, školstva prípadne daní, tiež rôzne splnomocnenia, žiadosti, potvrdenia, oznámenia a podobne.

Tabuľka č. 10 Poskytovanie úradných formulárov v jazyku príslušnej národnostnej menšiny

10. Uved'te, či sú vo Vašej obci / meste niektoré formuláre aj v jazyku príslušnej národnostnej menšiny							
	áno	podiel v %	nie	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	225	51%	214	48%	6	1%	445
rusínska	3	8%	34	87%	2	5%	39
rómska	6	16%	32	84%	0	0%	38
ukrajinská	0	0%	5	100%	0	0%	5
nemecká	0	0%	1	100%	0	0%	1
rusínska a ukrajinská	3	30%	7	70%	0	0%	10
maďarská a rómska	0	0%	5	100%	0	0%	5
ukrajinská a rómska	0	0%	1	100%	0	0%	1
S P O L U	237	44%	299	55%	8	1%	544

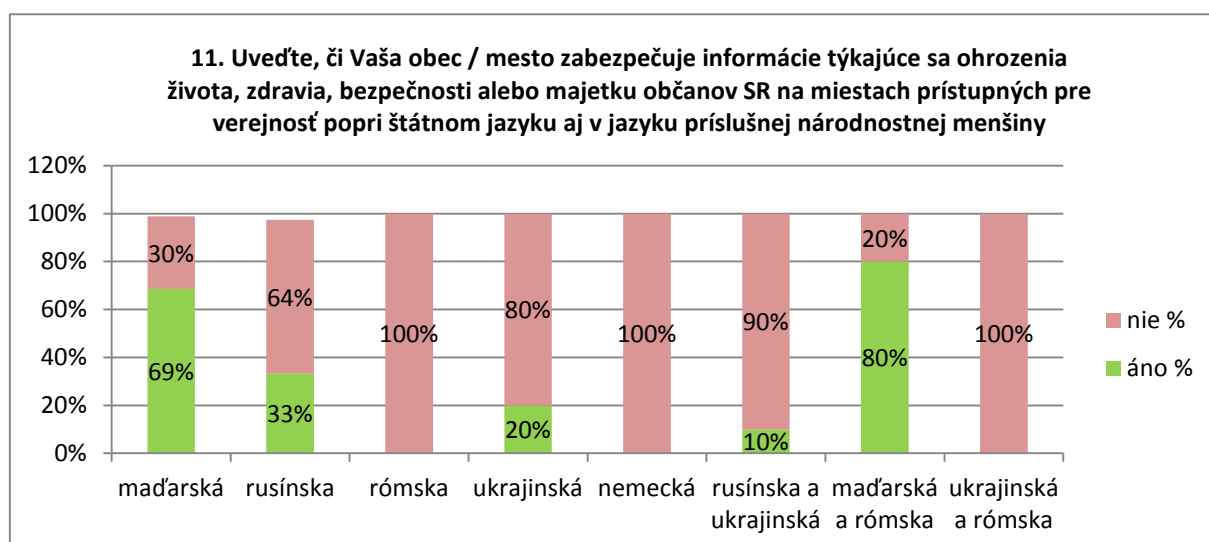


Z pohľadu občanov je obzvlášť dôležitá oblasť zverejňovania informácií týkajúcich sa ohrozenia života, zdravia, bezpečnosti alebo majetku občanov. Informovanosť občanov v tejto oblasti v jazyku príslušných národnostných menšín zabezpečuje 60 % obcí (respondentov), pričom v najväčšom meradle sú takéto informácie v jazyku menšiny dostupné v obciach s maďarskou národnostnou menšinou. V obciach s rómskou menšinou takéto informácie nie sú v rómskom jazyku dostupné vôbec¹⁴.

¹⁴ Podľa výsledkov prieskumu orgánov miestnych samospráv z novembra 2012 dvojazyčné formuláre neposkytuje 90 % týchto orgánov – podrobnejšie pozri príloha č. 2 citovanej správy. Dostupné na: <http://www.narodnostnemensiny.gov.sk/8423/jazyky-narodnostnych-mensin/>.

Tabuľka č. 11 Zverejnenie informácií týkajúcich sa ohrozenia života, zdravia, bezpečnosti alebo majetku občanov

11. Uved'te, či Vaša obec / mesto zabezpečuje informácie týkajúce sa ohrozenia života, zdravia, bezpečnosti alebo majetku občanov SR na miestach prístupných pre verejnosť popri štátnom jazyku aj v jazyku príslušnej národnostnej menšiny							
	áno	podiel v %	nie	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	305	69%	135	30%	5	1%	445
rusínska	13	33%	25	64%	1	3%	39
rómska	0	0%	38	100%	0	0%	38
ukrajinská	1	20%	4	80%	0	0%	5
nemecká	0	0%	1	100%	0	0%	1
rusínska a ukrajinská	1	10%	9	90%	0	0%	10
maďarská a rómska	4	80%	1	20%	0	0%	5
ukrajinská a rómska	0	0%	1	100%	0	0%	1
S P O L U	324	60%	214	39%	6	1%	544



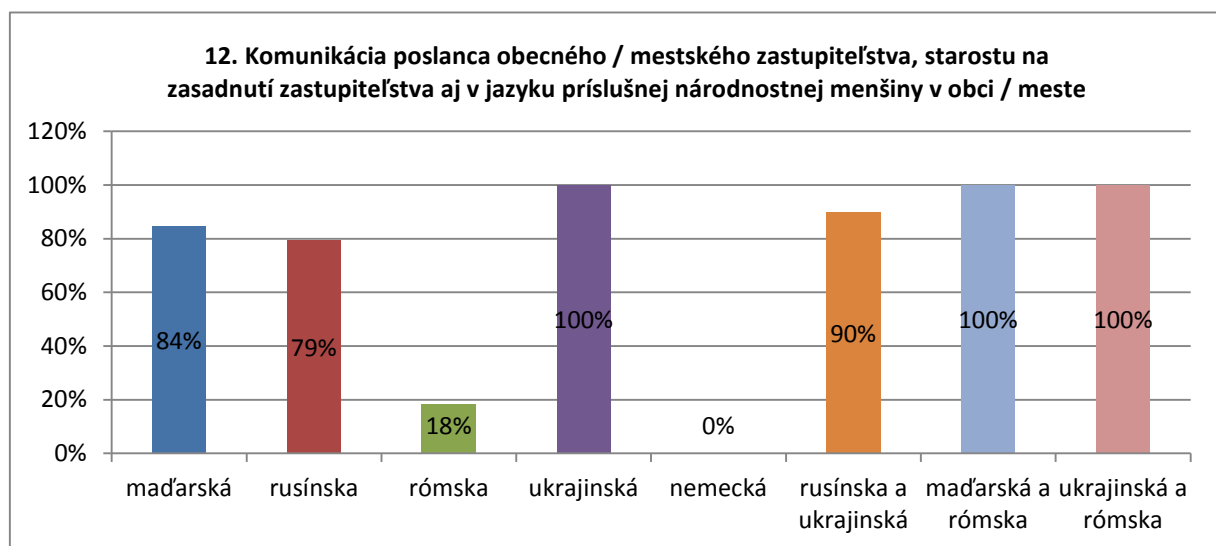
Súčasťou možností používať jazyk národnostnej menšiny v úradnom styku je aj možnosť komunikovať v tomto jazyku počas zasadnutí obecného alebo mestského zastupiteľstva. Celkovo sa tak deje v 80 % takýchto obcí (respondentov). Pri rámcovom porovnaní s údajmi z roku 2011 je zrejmé, že celkovo sa situácia zlepšila, avšak v prípade rómskej menšiny zostáva podiel takýchto obcí naďalej nízky¹⁵.

¹⁵ V predchádzajúcej správe sa uvádzalo, že „Rokovanie obecných zastupiteľstiev sa môže viesť v jazyku príslušnej národnostnej menšiny, v štátnom jazyku alebo kombinovane, v jazyku príslušnej národnostnej menšiny a štátnom jazyku. V 32,4 % obcí s maďarskou menšinou rokuje zastupiteľstvo v maďarskom jazyku, 28,5 % obcí má rokovací jazyk slovenský a v 32,8 % obcí sa používajú oba jazyky. V prípade rusínskych obcí 42,6 % zastupiteľstiev rokuje v rusínskom jazyku, 17,6 % v štátnom jazyku a 17,7 % v oboch jazykoch. Nemáme údaje o tom, že by sa rómsky jazyk v niektorej obci na Slovensku používal ako rokovací jazyk, 70 % obecných zastupiteľstiev rokuje v slovenskom jazyku a iba v jednej obci sa používa rómsky jazyk spolu so slovenským. 38,9 % obcí s ukrajinskou menšinou používa na zasadnutiach obecného zastupiteľstva ukrajinský jazyk, slovenský jazyk používa 22,2 % a oba jazyky iba jedno percento. Nemecký jazyk sa nepoužíva ako rokovací jazyk obce“.

Dostupné na: <http://www.narodnostnemensiny.gov.sk/8423/jazyky-narodnostnych-mensin/>.

Tabuľka č. 12 Jazyk komunikácie zastupiteľstva

12. Uved'te, či sa vo Vašej obci / meste realizuje komunikácia poslanca obecného / mestského zastupiteľstva, prípadne starostu na zasadnutí zastupiteľstva aj v jazyku príslušnej národnostnej menšiny							
	áno	podiel v %	nie	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	376	84%	66	15%	3	1%	445
rusínska	31	79%	7	18%	1	3%	39
rómska	7	18%	31	82%	0	0%	38
ukrajinská	5	100%	0	0%	0	0%	5
nemecká	0	0%	1	100%	0	0%	1
rusínska a ukrajinská	9	90%	1	10%	0	0%	10
maďarská a rómska	5	100%	0	0%	0	0%	5
ukrajinská a rómska	1	100%	0	0%	0	0%	1
S P O L U	434	80%	106	19%	4	1%	544



Pokiaľ ide o možnosť vydávať resp. vyhotovovať záznamy a všeobecne záväzné nariadenia aj v jazyku príslušnej národnostnej menšiny, ako ukazuje tabuľka č. 13, túto možnosť poskytuje len malé percento obcí (respondentov).

Tabuľka č. 13 Vyhотовovanie záznamov a všeobecne záväzných nariadení aj v jazyku príslušnej národnostnej menšiny

13. Uved'te, či sa vo Vašej obci / meste úradné záznamy a všeobecne záväzné nariadenia popri štátnom jazyku vyhotovujú aj v jazyku príslušnej národnostnej menšiny							
	áno	podiel v %	nie	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	21	5%	422	95%	2	0%	445
rusínska	1	3%	38	97%	0	0%	39
rómska	0	0%	38	100%	0	0%	38
ukrajinská	0	0%	5	100%	0	0%	5
nemecká	0	0%	1	100%	0	0%	1
rusínska a ukrajinská	0	0%	10	100%	0	0%	10
maďarská a rómska	0	0%	5	100%	0	0%	5
ukrajinská a rómska	0	0%	1	100%	0	0%	1
S P O L U	22	4%	520	96%	2	0%	544

Pri údajoch o vydávaní rodných, sobášnych a úmrtných listov dvojjazyčne je potrebné mať na zreteli, že 220 obcí (respondentov) nemá matričné úrady. Väčšina zo 198 obcí, ktoré takéto dokumenty nevydáva, to zdôvodnilo tým, že nebola vznesená taká požiadavka. Rovnako zdôvodnili obce skutočnosť, že nevydávajú rozhodnutie v správnom konaní, z dôvodu, že konanie začalo podaním v jazyku menšiny alebo na požiadanie okrem štátneho jazyka aj v jazyku menšiny (tabuľka č. 15.).

Tabuľka č. 14 Vydávanie rodných, sobášnych a úmrtných listov dvojjazyčne

14. Uved'te, či sa vo Vašej obci / meste - rodný, sobášny a úmrtný list vydáva na požiadanie aj dvojjazyčne, a to v štátnom jazyku a jazyku príslušnej národnostnej menšiny							
	áno	ak áno, uved'te počet vydaných rodných listov	ak áno, uved'te počet vydaných sobášnych listov	ak áno, uved'te počet vydaných úmrtných listov	nie	neodpovedal	spolu
maďarská	126	727	367	274	314	5	445
rusínska	0	0	0	0	39	0	39
rómska	0	0	0	0	38	0	38
ukrajinská	0	0	0	0	5	0	5
nemecká	0	0	0	0	1	0	1
rusínska a ukrajinská	0	0	0	0	10	0	10
maďarská a rómska	1	0	1	0	4	0	5
ukrajinská a rómska	0	0	0	0	1	0	1
S P O L U	127	727	368	274	412	5	544

Tabuľka č. 15 Vydávanie rozhodnutí o správnom konaní aj v jazyku príslušnej národnostnej menšiny

15. Uved'te, či sa vo Vašej obci / meste vydáva rozhodnutie v správnom konaní, z dôvodu, že konanie začalo podaním v jazyku menšiny alebo na požiadanie okrem štátneho jazyka aj v jazyku menšiny							
	áno	podiel v %	nie	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	7	2%	431	97%	7	2%	445
rusínska	0	0%	39	100%	0	0%	39
rómska	0	0%	38	100%	0	0%	38
ukrajinská	0	0%	5	100%	0	0%	5
nemecká	0	0%	1	100%	0	0%	1
rusínska a ukrajinská	0	0%	10	100%	0	0%	10
maďarská a rómska	0	0%	5	100%	0	0%	5
ukrajinská a rómska	0	0%	1	100%	0	0%	1
S P O L U	7	1%	530	97%	7	1%	544

Ako je zrejmé z tabuľky č. 16, obce (respondenti) doposiaľ žiadne podnety od občanov z dôvodu porušenia zákona o jazyku menšín obce neevidujú.

Tabuľka č. 16 Podnety na porušenie zákona o používaní jazykov národnostných menšín

16. Uved'te, či vo Vašej obci / meste boli prijaté podnety z dôvodu porušenia zákona o jazyku menšín							
	áno	podiel v %	nie	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	0	0%	441	99%	4	1%	445
rusínska	0	0%	39	100%	0	0%	39
rómska	0	0%	38	100%	0	0%	38
ukrajinská	0	0%	5	100%	0	0%	5
nemecká	0	0%	1	100%	0	0%	1
rusínska a ukrajinská	0	0%	10	100%	0	0%	10
maďarská a rómska	0	0%	5	100%	0	0%	5
ukrajinská a rómska	0	0%	1	100%	0	0%	1
S P O L U	0	0%	540	99%	4	1%	544

4. Záver

Predkladaná správa definuje základný legislatívny rámec používania jazykov národnostných menšín v Slovenskej republike za obdobie rokov 2013 až 2014, poskytuje informácie o procese a výsledkoch implementácie medzinárodnoprávného rámca ochrany menšinových jazykov v Slovenskej republike, ako aj aktuálny vývoj v oblasti inštitucionálneho zabezpečenia používania jazykov národnostných menšín v Slovenskej republike. Vychádzajúc z obsahu príslušných kapitol správy možno konštatovať, že vláda Slovenskej republiky aktívne spolupracuje a vedie kontinuálny dialóg s medzinárodnými organizáciami a predstaviteľmi národnostných menšín v oblasti ochrany a zlepšovania jazykových práv, ktoré občanom patriacim k národnostným menšinám vyplývajú z Ústavy Slovenskej republiky.

Úrad vlády ako gestor zákona o používaní jazykov národnostných menšín poskytuje kontinuálnu odbornú a metodickú pomoc orgánom verejnej správy, ako aj organizačným zložkám bezpečnostných a záchranných zborov pri aplikácii citovaného zákona a prerokúva správne delikty. V zmysle zákona úrad vlády taktiež pravidelne monitoruje a vyhodnocuje stav používania jazykov národnostných menšín, ktoré predkladá vláde Slovenskej republiky prostredníctvom správy.

Výsledky analýzy dát získaných z prieskumu v tejto správe vrátane čiastočnej komparácie s výsledkami prieskumov uvedených v predchádzajúcej správe dokumentujú skutočnosť, že v niektorých oblastiach používania jazykov národnostných menšín v Slovenskej republike orgánmi verejnej správy nastali pozitívne zmeny. Zároveň však táto analýza poukazuje na to, že je aj naďalej potrebné aktívne pracovať v oblasti poskytovania metodickej a informačnej pomoci samosprávnym orgánom a orgánom miestnej štátnej správy. V záujme zlepšenia stavu v tejto oblasti je taktiež potrebné pokračovať v realizácii informačných kampaní a školení určených pre verejnosť, ako aj pre vecne príslušne subjekty.

5. Prílohy

Príloha č. 1: Zoznam orgánov miestnej štátnej správy v gescii Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, v ktorých sa popri štátnom jazyku v úradnom styku používa i jazyk menšiny

Príloha č. 2: Dotazník

Príloha č. 1

Zoznam orgánov miestnej štátnej správy v gescii Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, v ktorých sa popri štátnom jazyku v úradnom styku používa i jazyk menšiny

Názov orgánu miestnej štátnej správy	Menšinový jazyk používaný popri štátnom jazyku
Okresný úrad Senec	maďarský
Okresný úrad Dunajská Streda	maďarský
Okresný úrad Galanta	maďarský
Okresný úrad Komárno	maďarský
Okresný úrad Levice, pracovisko Šahy	maďarský
Okresný úrad Levice, pracovisko Želiezovce	maďarský
Okresný úrad Michalovce, pracovisko Veľké Kapušany	maďarský
Okresný úrad Nové Zámky	maďarský
Okresný úrad Nové Zámky, pracovisko Štúrovo	maďarský
Okresný úrad Šaľa	maďarský
Okresný úrad Rimavská Sobota	maďarský
Okresný úrad Rožňava	maďarský
Okresný úrad Medzilaborce	rusínsky
Okresný úrad Humenné, pracovisko Medzilaborce	rusínsky
Okresný úrad Trebišov, pracovisko Kráľovský Chlmec	maďarský
Okresný úrad Košice – okolie, pracovisko Moldava nad Bodovou	maďarský

Názov orgánu miestnej štátnej správy	Menšinový jazyk používaný popri štátnom jazyku
Štátny archív v Banskej Bystrici, pobočka Rimavská Sobota	maďarský
Štátny archív v Bratislave, pobočka Šaľa	maďarský
Štátny archív v Košiciach, pobočka Rožňava	maďarský
Štátny archív v Nitre, pobočka Komárno	maďarský
Štátny archív v Nitre, pobočka Nové Zámky	maďarský

Názov orgánu miestnej štátnej správy	Menšinový jazyk používaný popri štátnom jazyku
Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru Dunajská Streda	maďarský
Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru Galanta	maďarský
Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru Komárno	maďarský
Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru Komárno	maďarský
Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru Nové Zámky	maďarský
Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru Rimavská Sobota	maďarský
Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru Rožňava	maďarský

Zdroj: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky

ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
D O T A Z N Í K

pre orgány územnej samosprávy o používaní jazykov národnostných menšín na základe zákona č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín v znení neskorších predpisov a nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 534/2011 Z. z. z 19. decembra 2011, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 221/1999 Z. z., ktorým sa vydáva zoznam obcí, v ktorých občania Slovenskej republiky patriaci k národnostnej menšine tvoria najmenej 20 % obyvateľstva

Vážený pán respondent / vážená pani respondentka, dovoľujeme si Vás požiadať o spoluprácu pri zisťovaní stavu k 1.9.2014 o používaní jazykov národnostných menšín v pôsobnosti orgánov územnej samosprávy. Dotazník si pozorne prečítajte, správne odpovede zakrúžkujte a doplňte chýbajúce údaje. Za spoluprácu Vám vopred ďakujeme.

**1. Uved'te názov obce / mesta v štátnom jazyku
a označenie obce / mesta v jazyku príslušnej národnostnej menšiny / národnostných menšín:**

2. Uved'te, či je označenie obce v jazyku príslušnej národnostnej menšiny uvedené na dopravnej značke na začiatku a na konci obce / mesta:

- a) Áno
- b) Nie

3. Uved'te, či je označenie orgánu verejnej správy umiestnené na príslušných budovách obecného / mestského úradu, ako aj na budovách, ktoré sú vo vlastníctve alebo v správe obce / mesta aj v jazyku príslušnej národnostnej menšiny:

- a) Označené sú všetky budovy
- b) Označené sú niektoré budovy
- c) Ak nie sú označené, uved'te dôvody:

.....
.....
.....

4. Uved'te, či sú ulice vo Vašej obci / meste označené aj v jazyku príslušnej národnostnej menšiny:

- a) Všetky
- b) Niektoré
- c) Ak nie sú označené, uved'te dôvody:

.....
.....
.....

5. Uved'te celkový počet zamestnancov obecného / mestského úradu a z toho ovládajúcich jazyk príslušnej národnostnej menšiny slovom, slovom aj písmom

6. Uved'te, či Vaša obec / mesto má zverejnené na viditeľnom mieste informácie o možnosti používania jazyka príslušnej národnostnej menšiny – v ústnej i písomnej podobe v úradnom styku:

- a) Ak áno, uved'te kde sú tieto informácie zverejnené:
- b) Nie

7. Uved'te, či je vo Vašej obci / meste možné v úradnom styku používať jazyk príslušnej národnostnej menšiny:

- a) Áno
- b) Nie

8. Uved'te, či sú vo Vašej obci / meste prijímané podania v jazyku príslušnej národnostnej menšiny:

- a) Áno, v ústnom styku
- b) Áno, v písomnom styku
- c) Áno, v ústnom aj písomnom styku
- d) Nie

9. Uved'te, či sú vo Vašej obci / meste na písomné podania prijaté v jazyku príslušnej národnostnej menšiny vyhotovované odpovede aj v jazyku príslušnej národnostnej menšiny:

- a) Áno, zabezpečované sú zamestnancami obce / mesta
- b) Áno, zabezpečované sú externým spôsobom
- c) Nie, uved'te dôvod

10. Uved'te, či sú vo Vašej obci / meste niektoré formuláre aj v jazyku príslušnej národnostnej menšiny:

- a) Áno, ide predovšetkým o nasledovné formuláre:
.....

.....
.....
.....
b) Nie

11. Uved'te, či Vaša obec / mesto zabezpečuje informácie týkajúce sa ohrozenia života, zdravia, bezpečnosti alebo majetku občanov SR na miestach prístupných pre verejnosť popri štátnom jazyku aj v jazyku príslušnej národnostnej menšiny:

- a) Áno
- b) Nie

12. Uved'te, či sa vo Vašej obci / meste realizuje komunikácia poslanca obecného / mestského zastupiteľstva, prípadne starostu na zasadnutí zastupiteľstva aj v jazyku príslušnej národnostnej menšiny:

- a) Áno
- b) Nie

13. Uved'te, či sa vo Vašej obci / meste úradné záznamy a všeobecne záväzné nariadenia popri štátnom jazyku vyhotovujú aj v jazyku príslušnej národnostnej menšiny:

- a) Áno
- b) Nie

14. Uved'te, či sa vo Vašej obci / meste – rodný, sobášny a úmrtný list vydáva na požiadanie aj dvojязыčne, a to v štátnom jazyku a jazyku príslušnej národnostnej menšiny:

a) Ak áno, uved'te počet vydaných dokladov za rok 2013 a 2014:

- rodný list:

- sobášny list:

- úmrtný list:

b) Ak nie, uved'te dôvod

15. Uved'te, či sa vo Vašej obci / meste vydáva rozhodnutie v správnom konaní, z dôvodu že konanie začalo podaním v jazyku menšiny alebo na požiadanie okrem štátneho jazyka aj v jazyku menšiny:

a) Ak áno, uved'te počet za rok 2013 a 2014 a v akej veci bolo vydané rozhodnutie:

b) Ak nie, uved'te dôvod:

16. Uved'te, či vo Vašej obci / meste boli prijaté podnety z dôvodu porušenia zákona o jazyku menšín:

a) Ak áno, uved'te počet za rok 2013 a 2014 a čo bolo predmetom podnetov:

.....

.....

.....

b) Nie

V

dňa:

Vyhotovil:

Schválil: